

חברות וחברי אגודה, ידידות וידידים יקרים,

עם סיומה של שנת הפעילות השלישית של האגודה לחינוך מיני בישראל, אנחנו עוצרות לרגע להסתכל לאחור. זו הייתה שנה שבה המציאות שוב ושוב הפרה את שגרת העבודה שלנו; שנה של אתגרים לאומיים, חינוכיים וכלכליים, של חוסר ודאות ושל משברים מתמשכים. אבל זו הייתה גם שנה שבה הקהילה שלנו הוכיחה עד כמה היא חזקה, מקצועית ומחויבת.

במהלך השנה המשכנו לבסס את האגודה כבית המקצועי של תחום החינוך למיניות בישראל. הרחבנו את קהילת החברות והחברים, קיימנו מפגשי קהילה, מפגשי פורומים מקצועיים, הרצאות וימי למידה, פיתחנו תכנים מקצועיים, חיזקנו קשרים ויצרנו שיתופי פעולה חדשים, קידמנו מהלכי מדיניות - ובעיקר המשכנו לבנות יחד קהילה שחולקת ידע, תומכת זו בזו ופועלת מתוך אחריות משותפת. אחד הרגעים המשמעותיים ביותר השנה היה המאבק סביב מכרז גפ"ן. לצד הארגונים המובילים בשדה, הובלנו מאבק ציבורי ומשפטי שנועד להבטיח שמחנכות ומחנכים למיניות יוכלו להמשיך לעסוק במקצוע שלהם. ההישגים שלנו המחישו בצורה ברורה את מה שאנחנו מאמינות ומאמינים בו מאז הקמת האגודה: כאשר מתאגדות ים ופועלות ים יחד - אפשר להשפיע על המציאות.

את השנה חתמנו בדיוק במקום הראוי לה: ביום העיון השנתי השישי של האגודה, שהפגיש רבות ורבים מאיתנו סביב השאלה כיצד השינויים הטכנולוגיים והעידן הדיגיטלי מעצבים את השדה של החינוך למיניות. היה יום עיון יוצא מגדר הרגיל! מעבר להרצאות, לידע ולדיונים המקצועיים, יום העיון הזכיר לכולנו את הכוח שיש במפגש האנושי: לעצור לרגע, להתבונן, ללמוד, לקבל השראה ובעיקר להרגיש חלק מקהילה מקצועית חיה. אני מבקשת להודות מקרב לב לכל מי שלוקחות ים חלק בדרך הזו, ויש רבים ורבות כל כך: לחברות ולחברים, לידידות ולידידים, למתנדבות ולמתנדבים, לארגונים החברים, לוועדות המקצועיות והמנהלות השונות, למרצות ולמרצים, לשותפים ולשותפות שלנו, ולכל מי שבחרות ובחרים פעם אחר פעם להשקיע מזמנם וממרחם כדי לחזק את התחום כולו.

כבר בימים אלה אנחנו עמוק בתכנון שנת הפעילות הבאה. לצד המשך קידום המדיניות הציבורית, נפעל להרחבת השירותים לחברות ולחברים, להעמקת הפיתוח המקצועי, לחיזוק הקהילות וליצירת הזדמנויות ללמידה, לשיתופי פעולה ולהשפעה. אם עדיין לא [הצטרפתם](#) או [חידשתם את החברות](#) / [ידידות](#) באגודה לשנה הבאה - זה בדיוק הזמן! האגודה היא של כולנו, ואנחנו מחכות לראותכם איתנו גם בשנה הבאה.

מאחלת לכולנו המשך קיץ שקט, בטוח וממשאב,

עתר רוזנפלד,

מנכ"לית האגודה לחינוך מיני בישראל

חמישים גוונים של כחול - סיון לוטן

ביום ראשון, ה-16.8.26 בשעה 20:30 במרכז סוזן דלל תל אביב, תתקיים הרצאתה של סיון לוטן על עולם הפורנוגרפיה ועל התעשייה שמאחוריו. נעסוק באופן שבו פורנו משפיע על תפיסות של גוף, מיניות, יחסים וגבולות. נכיר את "מלחמות הסקס הפמיניסטיות" - הוויכוח המתמשך סביב פורנוגרפיה כדיכוי מול פורנוגרפיה כמרחב של ביטוי ועונג - ונדבר על השפעות החשיפה בעידן הדיגיטלי, לצד התפתחותם של תכנים אלטרנטיביים ופמיניסטיים.

[לפרטים ולהרשמה >>](#)

האגודה לחינוך מיני בישראל פותחת את ההרשמה למסלול הידידות לשנת תשפ"ז - ואתם מוזמנות. ים להנות כבר מעכשיו!

למי הידידות מתאימה?

למי שיש לה זיקה לשדה של החינוך המיני אבל לא עומדת עדיין בתנאי הקבלה לחברות, ו/או רוצה להחשף לפעילות ולהכיר, או לתמוך בעשייה של האגודה.

מה את מקבלת בתמורה?

ידידות באגודה היא דרך לקחת חלק בקהילה מקצועית ומשפיעה הפועלת לקידום חינוך מיני מיטיב, מקצועי ונגיש בישראל וליהנות לאורך השנה מפעילויות, הרצאות וכנסים מקצועיים, הטבות שונות, גישה לתכנים ייחודיים וחיבור לקהילה פעילה של אנשי ונשות מקצוע בתחום.

עוד לא איתנו? זה הזמן להכיר!

מחיר הצטרפות מוזל לשנת תשפ"ז למצטרפות. ים החדשות. ים במהלך יולי-אוגוסט: 170 ש"ח במקום 185 ש"ח

[להצטרפות מהירה >>](#)

אפשר להציע לך ידידות?

יש לך זיקה לשדה החינוך המיני?
זה הזמן להתחבר לקהילה מקצועית שתלווה אותך הלאה - בכיתה, בשטח ובמה שביניהם.

האגודה לחינוך מיני בישראל מזמינה אותך להצטרף למסלול הידידות באגודה ולקבל:

- + מפגשים, הרצאות וסדנאות מקצועיות
- + הנחות והטבות על ספרים, ציוד מקצועי, כנסים ואירועים
- + גישה לתוכן עדכני - מאמרים, מערכי שיעור, כלים מהשטח ועוד
- + חיבור לקהילה מקצועית תומכת ומשפיעה

הצטרפו עכשיו לידידות באגודה - והרוויחו פעמיים!

מצטרפות. ים במהלך חודש יוני 2026 לידידות באגודה לשנת תשפ"ז (31.8.2027-1.9.2026)

ונהנות ים:

- 3 חודשי ידידות במתנה
- מחיר הצטרפות מוזל במסגרת ההרשמה המוקדמת (170 ש"ח במקום 185 ש"ח)
- הנחה מיידי ליום העיון השנתי ב-7.7.2026 במחיר חברי. ים וידידות אגודה

ידידות באגודה היא גם תמיכה בפעולה ציבורית רחבה למען חינוך מיני איכותי ונגיש בישראל.

להצטרפות >>>

האגודה לחינוך מיני בישראל sei.org.il

יום העיון השנתי השישי: מה את מבינה? חינוך, מיניות וטכנולוגיה

יום העיון השנתי התקיים השנה בשיתוף עם התכנית ללימודי מגדר באוניברסיטת בן-גוריון בנגב וכן הועבר בשידור מקביל בזום, כאשר השנה בחרנו להפנות את המבט אל אחת הסוגיות הנוגעות ביותר בשדה: המפגש שבין חינוך, מיניות וטכנולוגיה. לא מתוך חרדה מהשינויים, אלא מתוך סקרנות מקצועית ומתוך השאלה: כיצד ניתן להמשיך לקדם חינוך למיניות מיטיבה גם במציאות דיגיטלית, המשתנה במהירות?

יום העיון נפתח במושב שעסק במיניות בעידן הדיגיטלי. ד"ר דנה קפלן, תום הגלעדי ומיה מגנט הזמינו אותנו לחשוב מחדש על מיניות, אינטימיות, בינה מלאכותית ותפקידם של מחנכים ומחנכות בעידן האלגוריתמי. במקום לראות בטכנולוגיה רק מקור לסיכון, ההרצאות הציעו להתבונן בה גם כמרחב חברתי חדש וכהזדמנות חינוכית המחייבת אותנו לפתח שפה מקצועית עדכנית. **במושב השני העמקנו בשאלה כיצד אפשר לרתום את הטכנולוגיה לטובת החינוך למיניות.** ההרצאות של ד"ר אדוה ברקוביץ'-רומנו, יעל קדם, אלעד אהרון ואברי בנימין הציעו מגוון דרכים שבהן ניתן להשתמש בכלים טכנולוגיים, בפדגוגיה חדשנית ובהבנה תרבותית וערכית כדי להרחיב את ארגז הכלים של המחנכות והמחנכים למיניות, ולהנגיש את התחום לאוכלוסיות ולקהילות מגוונות. **המושב השלישי עסק בפגיעות ובמוגנות במרחב הדיגיטלי.** יעל טל-פואה מאגוד מרכזי הסיוע, נעמה פיילכנפלד מעומתת מאת'ת וד"ר סוהא דאו הציעו מבט מורכב על אלימות מינית ברשת, פורנוגרפיה, הקשרים תרבותיים ודרכי התערבות חינוכיות. מתוך תפיסה של מיניות מיטיבה, ההרצאות ביקשו לא להסיט את המבט מן הפגיעה, אלא לראות בהתמודדות עמה חלק בלתי נפרד מעבודת החינוך למיניות.

במושב הרביעי - לחנך למיניות בעידן הדיגיטלי, התחלקנו לקבוצות קטנות ויצאנו לסדנאות שאפשרו למשתתפות ולמשתתפים להתנסות, לשוחח בקבוצות קטנות, לשתף בדילמות מהשטח ולצאת עם כלים מעשיים לעבודה היומיומית. הנחו את הסדנאות: נעה בינדר-אילת ואיילת בארי מדלת פתוחה, על משולש האהבה החדש - נעה, מחנכת ובינה מלאכותית; ד"ר ציפי ריין על אינטימיות, AI והאתגר החינוכי של יצירת חיבור אנושי; טל קפלן מנקודת מפגש ומעיין רוטהולץ מ-LAVO הנחו מפגש עיבוד בין התיאוריה לכיתה; שלומית הברון ממידע אמין על מין על תקשורת רגשית ומינית של מתבגרים. עם בינה מלאכותית; נעמה אליאסף סהר מ-Safeschool על התאמת שפה, ויזואל ומסר בחינוך מיני בעידן הדיגיטלי; ד"ר ענבל הראל קסלר ויותם רפאלי מעמותת תודעה על הרווחים, המחירים, והתמודדות במיניות בלחיצת כפתור; ופרופ' מיה לביא-אג'אי הנחתה מעגל כל סובייקטיביות של מחנכות למיניות בעידן הדיגיטלי.

את היום חתמנו במופע האינטרקטיבי "אנחנו לא לבד" שיצרו מיה מגנט וליאור זלמנסון - שהזכיר לנו שהמרחב הווירטואלי הוא גם מרחב שאפשר להפגש בו באינטימיות, לשתף, להתרגש ולהתחבר. לאורך כל היום פעלו דוכנים שונים שהציגו את העשייה המדהימה שמתרחשת בשדה שלנו. יום העיון השנה המחיש פעם נוספת את היופי ואת הכוח של הקהילה המקצועית שלנו. תודה לכל העוסקות.ים במלאכה ובראשן לצוות ההיגוי הנפלא של יום העיון: ד"ר נטע ארנון שושני, איתי אמדורסקי, תהילה סרי-גרנצוויץ, ד"ר סוהא דאו, רותי ביגר ומיה מגנט, על יום עיון יוצא מהכלל!!

במהדורה זו, נביא טעימה מחלק מהתכנים שהוצגו בו.

מין דיגיטלי כאינטראקציה חברתית: המשגה מחודשת

ד"ר דנה קפלן ופרופ' יעלה להב רז

המרחבים הדיגיטליים הפכו בעשורים האחרונים לחלק בלתי נפרד מחיי המין שלנו. אפליקציות היכרויות, סקסטינג, פורנו אינטרנטי ותכנים מיניים ברשתות חברתיות ובפלטפורמות דיגיטליות הפכו לזירות מרכזיות שבהן אנשים לומדים על מין, מתנסים בו, מתקשרים ומנהלים יחסים מיניים. ואכן, מחקרים עדכניים מראים שמין דיגיטלי הוא תופעה נפוצה: חלק ניכר מהאוכלוסייה הבוגרת במדינות שונות מדווח על התנסויות מיניות מקוונות מסוגים מגוונים. גם בקרב בני ובנות נוער המרחבים הדיגיטליים הם כיום חלק מרכזי מתהליכי הסוציאליזציה המינית. אלה הם מקומות שבהם מכירים אחרים, מפלרטטים, בוחנים גבולות ולומדים מה נחשב רצוי, מקובל ואפשרי מבחינה מינית.

למרות מרכזיותה של התופעה, המחקר החברתי עדיין מתקשה לעיתים ללכוד את מורכבותה. אחת הבעיות היא הנטייה להתייחס לדיגיטליות כאל "מהפכה מינית" המשנה מן היסוד את המיניות האנושית. אולם אפשר לראות את הדברים אחרת: מין דיגיטלי אינו מחליף את התסריטים המיניים והמגדריים הקיימים, אלא מוסיף להם ממד חדש. מדובר בתהליך של שינוי חברתי הדרגתי, שבו הטכנולוגיות הדיגיטליות מרחיבות את הדרכים שבהן אנשים חווים תשוקה, יוצרים אינטימיות, מתקשרים מינית ומבטאים את עצמם.

בעיה נוספת נוגעת לאופן שבו מין דיגיטלי נחקר בפועל. חלק ניכר מן המחקר, ובייחוד המחקר הכמותני, מתמקד בשאלות של שכיחות, דפוסי שימוש, סיכונים והשלכות: כמה אנשים מתנסים במין דיגיטלי? האם מדובר בפרקטיקה מיטיבה או מזיקה? האם היא מעצימה או פוגעת, עבור מי ובאילו תנאים? אלו שאלות חשובות ביותר, במיוחד לנוכח המרכזיות ההולכת וגוברת של סוגיות כגון מסחור והפלטפורמיזציה של המיניות, העמימות המתמשכת סביב שאלת ההסכמה במרחבים דיגיטליים, והחשיפה הגוברת לפגיעה בפרטיות ולהפעלת יחסי כוח מגדריים, תהליכים שהדיגיטליות עשויה להעצים ולהחריף.

עם זאת, שאלות אלה אינן מספרות את הסיפור המלא. הן מותירות בצל שאלה בסיסית לא פחות: כיצד אנשים עושים מין דיגיטלי בפועל? אילו מיומנויות, פרקטיקות ותסריטים חברתיים מאפשרים את עצם קיומן של אינטראקציות מיניות דיגיטליות? כיצד הן מתואמות, מתנהלות ונחווות בחיי היומיום? במקום להתמקד רק בהיקף התופעה, בסיכונים הכרוכים בה או בהשפעות שלה, אנו שואלות כיצד אינטראקציות מיניות דיגיטליות מתרחשות בפועל: כיצד תשוקה ניצתת ומבוטאת בהיעדר נוכחות גופנית משותפת? כיצד אנשים מתאמים, מפרשים ומנהלים מפגשים מיניים דרך מסכים ופלטפורמות? ובאיזה אופן הטכנולוגיות הדיגיטליות משנות את התנאים שבהם מפגש מיני נעשה אפשרי?

כדי לעמוד על המורכבות הזו, אנו מפתחות מסגרת אנליטית בעלת שלושה ממדים שלובים:

פרקטיקות מיניות:

הכוונה לאופן ניתוח שהולך אל מעבר לאקטים מיניים מבודדים, ומתבונן בעשייה המינית והדיגיטלית עצמה: אלו הרגלים וידע מעשי נדרשים כדי לקיים אינטראקציה מינית דיגיטלית, כיצד לומדים אותם וכיצד הם מופעלים בסיטואציות משתנות?

אינטראקציה דיגיטלית:

הכוונה להבנה שמפגשים מיניים מקוונים הם מפגשים חברתיים ממשיים, גם כאשר אין בהם נוכחות גופנית משותפת. הם מתרחשים בתוך סביבות טכנולוגיות שמעצבות אותם, ובכלל זה מבנה הפלטפורמה, אפשרויות התגובה, זמינות התוכן, מגבלות טכניות ותרבות השימוש.

תסריטים מיניים:

הכוונה למערכות ולסכמות התרבותיות שמגדירות מהו מפגש מיני, כיצד יש לפעול בו ומה נחשב מתאים, רצוי או בכלל מיני. כפי שהראו גניון וסימון, הוגי התיאוריה שזוכה בשנים האחרונות לפיתוחים מרשימים, מין אינו רק ביטוי גופני של דחף טבעי, אלא פעולה חברתית הנלמדת, מתפרשת ומבוצעת בתוך הקשרים תרבותיים.

מחקרנו על מין דיגיטלי אינו מתעלם מסוגיות של סיכון או מאי-השוויון המגדרי. להפך: המסגרת האנליטית שפיתחנו ומקרי המבחן השונים מאפשרים לנו להבין סוגיות אלה באופן מורכב יותר, ולשאל כיצד אנשים מנווטים סיטואציות מיניות דיגיטליות בפועל; כיצד הם מפרשים גבולות, כיצד נוצרת הסכמה מתווכת, וכיצד מאפייני הטכנולוגיה מעצבים אפשרויות לצד סיכונים.

עבור תחום החינוך המיני, נקודת המבט הזו מציעה אפשרות להרחיב את השיח מעבר להתמקדות במניעת נזק, ולשאל שאלות מורכבות יותר: מהו סקס? כיצד אנשים לומדים לעשות אותו? ואילו ידע, מיומנויות ושיח דרושים כדי לקיים יחסי מין מיטיבים בעידן הדיגיטלי?

כשפרדיגמות משתנות

תום הגלעדי

מה קורה לתא המשפחתי כשבינה מלאכותית נכנסת הביתה?

ההרצאה נפתחה ברובוט הומנואיד ביתי שכבר נמצא בפיתוח מתקדם - מסדר את הבית, מקפל כביסה - ובתגובה המיידית שכולנו מכירים: "איך אני רוצה אחד כזה!". אלא שבזמן שהרובוט מסדר את הבית, הוא גם מערך חיישנים שרואה, שומע ומקליט את כל המתרחש סביבו, עם בינה מלאכותית מתקדמת בפנים. הטענה המרכזית בהרצאה היא שאת כניסת הבינה המלאכותית הביתה - כרובוט, כרמקול חכם או כאפליקציה - צריך להבין לא כרכישת עוד מכשיר, אלא כאירוע שמטלטל את המשפחה כמערכת שלמה. בשונה מהטלוויזיה, מהאינטרנט ואפילו מהסמארטפון, שהיו כלים שדרשו פיקוח והגבלת זמן מסך, הבינה המלאכותית היא נוכחות אינטראקטיבית שמדמה אנושיות וזמינה מסביב לשעון - משהו שקרוב יותר לצירוף בן משפחה חדש לבית.

עיקרי הדברים:

- **פרטיות וגבולות המשפחה** - הבית הוא המבצר האחרון של הפרטיות, ובינה מלאכותית שחיה בתוכו היא עדה לשיחות האינטימיות ביותר ולהתנהגויות סיכון. נפתחות דילמות חדשות: האם עליה לדווח על אלימות במשפחה? להתריע על בגידה, או על מתבגר שמשתמש בסמים? ומה זה עושה לאמון בתוך הבית?
- **התערבות בדינמיקה המשפחתית** - מערכת שמנטרת לוחות זמנים, דפוסי תקשורת ורמות לחץ יכולה להציע חלוקת תפקידים "אופטימלית", לתווך בוויכוחים ואף ליזום טקסים משפחתיים. לצד פוטנציאל אמיתי - מעין הדרכת הורים או ליווי זוגי זמינים תמיד - קיימת סכנה לאובדן הסוכנות של בני הבית ולשיבוש הדרך האורגנית שבה משפחה בונה את התפקידים, הטקסים והנרטיב המשותף שלה.
- **הורות מוגברת והיקשרות** - ההורה המותש שמבקש מהבינה "רק הפעם" להקריא סיפור לפני שינה או לעזור בשיעורי הבית. הבינה המלאכותית תהפוך לדמות משמעותית בחיי הילדים - זו אינה שאלה של "אם" אלא של "מת". ומהזווית הזוגית: כשהישות שמקשיבה, מכילה ומיעצת היא הרובוט ולא בן או בת הזוג - מה קורה לזוגיות? וכשילדה מעבדת מול הבינה קונפליקט עם אמא - מושגת רגיעה, אבל תיקון הקשר עצמו מעולם לא התרחש.
- **הילד בעיני האלגוריתם** - ילדינו יגדלו כשישות דיגיטלית מתעדת כל כישלון וכל נטייה, ובונה עליהם פרופיל פסיכולוגי. מצד אחד, מנוע צמיחה חסר תקדים: זיהוי מוקדם של חרדה, דיכאון וכישרונות חבויים. מצד שני, סכנת קיבוע - ההתפתחות האנושית נשענת דווקא על שבירת תבניות, וכמה מרחב נשאר להמציא את עצמנו מחדש? ולצד זה, הבינה אינה ניטרלית: היא נושאת "תוכנית לימודים סמויה" של ערכים, ומבצעת מעין גלובליזציה של מוסר וחינוך בתוך התא המשפחתי.

- **סמכות הורית כסמכות חדשה** - הבינה המלאכותית מחסלת את אסימטריית הידע שעליה נשענה סמכותם של רופאים, מורים והורים; מטופלים כבר מגיעים לרופא עם אבחנה מבוססת בינה מלאכותית ביד. ואם הרופא מאוים, ההורה מאוים שבעתיים: לרופא יש תעודה ומחקרים להישען עליהם - להורה אין. הסמכות ההורית הייתה תמיד פגיעה, אינטימית ויומיומית יותר, ולכן הזעזוע שלה תחת הבינה המלאכותית דרמטי במיוחד. הסמכות החדשה נשענת על אסימטריית ההקשר: ההורה שיודע מה עבר על הילד אתמול, המורה שמרגישה את האווירה בכיתה.
- **המסקנה: ההורה ואיש המקצוע של המחר אינם עוד מי שמחזיקים את התשובות, אלא מתווכים פרשניים.** תפקידם לאתגר את מה שהבינה אומרת, למסגר אותו בערכי המשפחה והחברה, ולקרקע אותו במציאות וברגש. את הטכנולוגיה אי אפשר יהיה לחסום - ההורות נדרשת לעדכן את "מערכת ההפעלה" של הסמכות ההורית: שמירת הסף משתנה מהגבלת גישה וזמן מסך לשמירת סף פרשנית, וההורה נדרש להיות עוגן של מציאות - לעבד יחד עם הילדים את המפגש עם הבינה המלאכותית, ולחנך לאוריינות בינה מלאכותית.

מסך מגע: מיניות של בני נוער ברשת

מיה מגנט

נסו להיזכר בפעם האחרונה שקיבלתם הודעה שריגשה אתכם. אולי זאת הייתה הודעה מאדם אהוב, בשורה משמחת או כמה מילים שהגיעו בדיוק ברגע הנכון. הזכרו ברגע הזה בו המסך נדלק ואתם קוראים את ההודעה. מה אתם מרגישים? התרגשות? חיוך? דפיקות לב? זוהי דוגמה לרגע קטן של אינטימיות דיגיטלית.

לעיתים אנחנו מתמקדים במיניות נוער ברשת במובן השלילי שלה, סכנות, פגיעה וחשיפה לתכנים לא מותאמים ופורנוגרפיה. אבל לצד האתגרים הרשת היא גם מרחב שבו בני נוער יוצרים קשרים, מתאהבים, חוקרים את זהותם, לומדים על מיניות, חווים שייכות, דחייה ושברון לב. על כן, יש להרחיב את נקודת המבט ולראות במרחב הדיגיטלי חלק בלתי נפרד מהדרך שבה מיניות נלמדת, משתנה ומעוצבת.

כאשר מיניות הופכת לפומבית ברשת נוצר פרדוקס: מצד אחד, מרחבים דיגיטלים מאפשרים תחושה של שייכות וקרבה ולחקור צורות מגוונות של אהבה ודאגה. אבל בו בזמן, המאפיינים הטכנולוגיים של הרשת משפיעים על השפה שבה בני נוער משתמשים כדי לדבר על מיניות ברשת, על התכנים שהם רואים, על התפיסות של זוגיות, מגדר ומיניות ועל הפרקטיקה של חיזור ויחסי מין ברשת. הם יוצרים אפשרויות חדשות, אבל גם אתגרים חדשים.

גם מבוגרים וגם בני נוער מנסים להתמודד עם ההשפעה של טכנולוגיה על יחסים, אהבה ומיניות, אבל ההתמודדות שלנו שונה. לפעמים זה יכול להרגיש מציף ומפחיד להחשף לעולם של בני נוער ברשת ולהכיר שפה, נורמות או אפליקציות שלא היו חלק מהעולם שגדלנו בו. לכן, כדאי לשאול את עצמנו מה מרגיש לנו מוכר בחוויות של בני נוער היום ומה מרגיש חדש? לנסות להבין איך הם חווים את המיניות שלהם ברשת דרך סקרנות ואמפתיה.

דרך סיפורה של "נועה", דמות בדיונית המבוססת על סיפורים מעולמם של בני נוער, ראינו איך אלגוריתמים, סטוריז, אימוג'ים, ריפוסטים והתכתבויות משפיעים ומעצבים תהליכי חיזור, יחסים ואהבה. הסיפור ממחיש כי אותן שאלות שמעסיקות בני נוער תמיד: "האם הוא מעוניין בי?" "איך אומרים לא?" "איך מתמודדים עם פרידה?" מקבלות כיום ביטוי חדש בתוך סביבה דיגיטלית, שבה תקשורת מתווכת טכנולוגיה יוצרת אפשרויות חדשות לצד מורכבויות חדשות.

עבור בני הנוער המרחב הדיגיטלי הוא לא רק כלי תקשורת, אלא מרחב חיים ממשי ועל כן גם האינטימיות והמיניות מתקיימות במקביל במרחב הפיזי והדיגיטלי. אינטימיות דיגיטלית ואינטימיות פיזית הן לא שני מרחבים נפרדים, אלא מציאויות השזורות זו בזו.

על כן, במקום לשאול האם אינטימיות דיגיטלית היא "אמיתית", כדאי לשאול את עצמנו אילו צורות של אינטימיות יכולות להיווצר בכל מרחב, וכיצד אנחנו יכולים לסייע לבני ובנות נוער ליצור מערכות יחסים משמעותיות, בטוחות, עמוקות ומיטיבות, בין אם במרחב הפיזי או הדיגיטלי.

מודל מעשי לשימוש בבינה מלאכותית בחינוך המיני

ד"ר אדוה ברקוביץ' רומנו

אולי אתן זוכרות כמוני את החוויה הראשונית של קניית חזייה ראשונה - התרגשות מהולה בבילבול ומבוכה, חוסר ידע והבנה איך לבחור מידה ומה זה אומר קאפ ומה זה היקף.... מתוך חוויה כזו יצאה קבוצת תיכוניםטיות והפכה אותה לאתר אינטראקטיבי בשם המושלם [Peekaboob](#), הכולל מחשבון מידות לחזייה ראשונה, מידע על סוגי בדים ועוד - כל זה ב-4 שעות!

זו רק דוגמה אחת מתוך עשרות תוצרים כאלה. הקשר בין AI למיניות נדון לרוב, ובצדק, בהקשרים של סכנות והטיות מידע - אך הדוגמה הזו מוכיחה שהיא יכולה להיות גם כלי מופלא ללמידה, גיבוש עמדות ואקטיביזם. בניות נוער כבר פונות לבינה מלאכותית באחוזים הולכים וגדלים בשאלות על התפתחות ומיניות, ויש לנו הזדמנות ללמד אותן. תהליך חווייתי המאפשר גם חשיבה ביקורתית. אני מפתחת וחוקרת את הדרך לשלב AI בחינוך מיני ובחינוך לקידום שוויון מגדרי כבר שלוש שנים. בתהליך הזה גיבשתי מודל המזמין מחנכותים לשלב AI ככלי מעצים - תוך שילוב חשיבה ביקורתית ומגדרית. ארגון UNESCO (2020) ממליץ במפורש על שילוב טכנולוגיה בחינוך מיני: היא מציעה מרחב מוגן ואנונימי, מפחיתה מבוכה, מפתחת חשיבה ביקורתית מול הצפת מידע, ומזמינה מעבר מצריכה פסיבית לאקטיביזם וסוכנות (Agency), מתוך הכרה בזכותן. למידע נגיש ומהימן.

אז איך נעשה את זה הלכה למעשה?

יש דרכים מגוונות מאוד לשלב AI בחינוך המיני, אני אתמקד כאן בארבע, עליהן אפשר לקרוא בהרחבה

כאן

- **חקר** - במקום העברת מידע בדרכים המסורתיות, תלמידות חוקרות נושא (פיזיולוגיה, מגדר, מיתוסים, הבניות תרבותיות) בעצמן, ובונות ממונ תוצר למידה. אפשר גם לבקש מה-AI "לבקר את עצמו" ולזהות הטיות מגדריות, ולהשוות בין כלים שונים ובין תשובות AI למקורות מהימנים ורשמיים.
- **פרסונליזציה** - שימוש בצ'ט-בוט. יית לשיח מותאם אישית לכל תלמיד. אפשרות אחת היא הכנת בוט. יית מראש המבוססת על תוכן שלנו, תוך שמירה על שליטה מלאה במידע. אפשרות נוספת היא שהתלמידות עצמן יבנו את הבוט. יית, לאחר שלב חקר ובדיקת מהימנות מקורות - כך שהלמידה מתרחשת דרך תהליך הבנייה עצמו.
- **יצירת משחק** - פיתוח משחק מחייב חקירה מעמיקה של התוכן ותרגומו לחוויה אינטראקטיבית, ולכן מהווה למידה משמעותית במיטבה. משחק לימודי טוב בנוי סביב יעד פדגוגי ברור, נרטיב סוחף, משוב מיידי ואישי מה-AI, אתגר מאוזן וסביבה בטוחה לטעות - כמשחק פיזי (קלפים, לוח) או דיגיטלי. את המשחק עצמו ניתן לפתח בטכנולוגית VIBE CODING שמשמעותה לתכנת בלי לדעת תכנות. הכלים המומלצים לכך הם GEMINI בעזרת שימוש בכפתור CANVAS.

- **אקטיביזם** – כשנערה נדרשת לפתח מיזם אקטיביסטי, היא קודם כל צריכה להבין לעומק שיש בעיה שאותה נרצה לשנות. לכן עידוד אקטיביזם בעזרת AI מתחיל בזיהוי בעיה מוגדרת (למשל אלימות מגדרית בזוגיות) ובחקר היקפה וגורמיה. בהמשך נגדיר מטרות וקהל יעד, כשה-AI משמשת מנטור. ית לסיעור מוחות ולאפיון התוצר – כרזה, סרטון, אתר או משחק. כך עוברות. תלמידות. ים מצריכת ידע לסוכנות פעילה (Agency).

דוגמה פרקטית: ערכת הדרכה בנושא המחזור החודשי והוסת

את ארבע הדרכים הללו שילבתי בתדריך מרוכז אחד, המלמד כיצד להשתמש בכלי בינה מלאכותית במפגש העוסק במחזור החודשי ובוסת. אפשר למצוא אותו [כאן](#). שילוב בינה מלאכותית בחינוך המיני אינו טרנד טכנולוגי, אלא הזדמנות ליצור מרחבים בטוחים יותר, לפתח חשיבה ביקורתית מול הצפת מידע, ולהעצים בני.ות נוער להיות סוכנות. ים פעילות. ים בחייהן. ם המיניים והזוגיים – מתוך גישה המכבדת את זכויות האדם והמגדר שלהן. ם. תפקידנו כמחנכות. ים הוא לתווך את הכלים הללו בצורה מושכלת, ביקורתית ומיטיבה.

מקור: [UNESCO. \(2020\). Switched on: Sexuality education in the digital space](#)

סדנה: הצ'אט שלי ואני: משולש האהבה החדש

נעה בינדר אילת ואיילת בארי, דלת פתוחה

הסדנא "הצ'אט שלי ואני: משולש האהבה החדש", שהוצגה בכנס האגודה לחינוך מיני (יולי 2026), על ידי נעה בינדר אילת - ראש מערך הייעוץ, ואיילת בארי - ראש מערך חינוך בקהילה של "דלת פתוחה", עוסקת באתגרים ובהזדמנויות שמציבה הבינה המלאכותית (AI) בפני מחנכים ויועצים בתחום המיניות של בני נוער.

המציאות החדשה: ה-AI כ"חבר" ויועץ

נתונים ממחקרים מהשנה האחרונה מצביעים על מגמה מדאיגה: 52% מבני הנוער מעדיפים לשוחח עם צ'אטבוטים על נושאים רגשיים במקום עם בני אדם. בני נוער משתמשים ב-AI כחבר (55%), לייעוץ רגשי (49%), ואפילו כדמות רומנטית (20%). למרות שהצ'אט מספק מענה זמין, הוא עלול לשחזר "מיתוסי אונס" או לחסום תכנים מסיבות "בטיחות" מבלי לתת מענה מותאם אישית למצוקה.

תפקיד המענה האנושי המקצועי (המחנך/ת במשולש)

בעוד שהבינה המלאכותית מספקת מידע טכני ומהיר, המענה האנושי המקצועי מביא איתו ערכים שהמכונה אינה יכולה לספק:

- קריאת המפה המורכבת (Context): איש מקצוע יודע לשקלל מידע גלוי וסמוי, נסיבות חיים, רקע אישי ואת מה שנאמר "בין השורות", בעוד שה-AI מגיב רק לטקסט הישיר.
- הערכת סיכון ומחויבות: בניגוד לצ'אט, לאיש המקצוע יש את הכלים והחובה לבצע הערכת סיכון (כמו חובת דיווח או התערבות מיידית) במקרים של פגיעה.
- תיווך ונירמול: המענה האנושי מסייע בנירמול חוויות ובהפגת בדידות, תוך תיווך המידע שהנער.ה מקבלים מהרשת או מהצ'אט.
- חיזוק ה"סוכנות" (Agency): איש המקצוע אינו רק נותן הוראות, אלא מסייע בקבלת החלטות עצמאית, דרך בירור מעמיק וחיזוק עיקרון הבחירה של הנער.ה.

היתרון האנושי: מודלינג לקשר מיטיב

הנקודה המרכזית במצגת היא שהדיאלוג האנושי הוא למעשה "מודלינג" (דוגמה אישית) לכל קשר מיטיב שאנו רוצים ללמד בני נוער:

- אמפתיה אותנטית: הקשבה ב"עיניים ואוזניים טובות" שיוצרת אמון בדמות מבוגר מיטיב.
- דיאלוג וחשיבה משותפת: פריסת אפשרויות ובחירת פתרון בשיתוף הנער.ה, ולא כמענה חד-צדדי מהמכונה.
- חוויית הצלחה בשיח: המענה האנושי מעודד שיח חיובי על מין ומיניות ומגביר את תחושת הביטחון של הנוער ביכולתם לנהל קשרים ולפתור בעיות.

לסיכום, המענה האנושי אינו מתחרה ב-AI על אספקת מידע, בזה כנראה שנפסיד במערכה מראש... תפקיד המענה האנושי, אותו לא ניתן להחליף בבינה מלאכותית (לפחות בינתיים...) הוא ללמד יצירת קשר, הבנת מורכבות, הערכת סיכונים והצבת גבולות- אלמנטים שהם קריטיים להתפתחות מינית בריאה ובטוחה.

סדנה: מיניות בלחיצת כפתור – מראות למיניות ולשיח מקצועי ד"ר ענבל קסלר הראל ויותם רפאלי, עמותת תודעה

הסדנה עסקה במיניות בתמורה במרחב הדיגיטלי. מטרתה הייתה להציע הסתכלות רחבה על התופעה, הכוללת לא רק את היבטי הסיכון והמוגנות, אלא דרך חיבור לחוויה אישית, מתוכה יצאנו להמשגה מקצועית ועקרונות בסיסיים לשיח והתערבות, בסיטואציות הקשורות למיניות בתמורה במרחבים וירטואליים.

במהלך הסדנה עסקנו בשתי תמות מרכזיות: נראות ומיניות. בחנו כיצד אנו כאנשים מבוגרות. מנוהלות. על ידי הצורך בנראות וספציפית נראות וירטואלית. לצד זאת, העמקנו במשמעות של הכוחות המיניים שלנו כנשות ואנשי מקצוע. כחלק מאג'נדה מקצועית ברורה או פשוט כחלק מהיותנו בני ובנות אדם במרחב. לבסוף חיברנו בין שני הצירים – נראות ומיניות – והצענו להבין מיניות בתמורה ברשת כאחת הדרכים שבהן ניתן לקבל מענה לצרכים של נראות, הכרה, שייכות או ערך עצמי. נקודת המבט הזו אינה מבטלת את הסיכונים והפגיעות האפשריים, אלא מאפשרת להתקרב אל התופעה מתוך סקרנות והבנה, ולהפחית שיפוטיות כלפי נערות, נערים ואנשים אשר מסיבה זו או אחרת, עושות. ימים שימוש במיניות בתמורה במרחב הדיגיטלי. לאורך הסדנה נתנו מקום גם לתמה צדדית וחשובה – סיכון. בעולם שבו שימוש במיניות בתמורה ברשת הופך לאלמנט שגור ושכיח יותר ויותר, ובוודאי בגילאים הצעירים, שאלת הסיכון הופכת מבלבלת. אם כולן. עושות. ימים את זה, למה שאני לא? עד כמה שכיחות וסיכון שזורים זה בזה? עד כמה שינויים טכנולוגיים מייצרים שינויים רגשיים וחסינות/פגיעות יתר לאלמנטים כאלו ואחרים? וחשוב מכל – בתוך סביבה היפר דינמית, שמשתנה ללא היכר כמעט בכל שבוע, כיצד ניתן לקיים שיח שמזהה בין עיקר ותפל, מבדיל בין מה שלי ומה של הקבוצה, ונותן מקום לכל קשת הרגשות, גם ואולי בעיקר, בסיטואציות מורכבות.

הסדנה הסתיימה בהצגת עקרונות וכלים לניהול שיח מקצועי, המאפשרים להחזיק בו זמנית את המורכבות, לזהות גורמי סיכון לצד מקורות כוח ובחירה, וליצור מרחב בטוח, מכבד ולא שיפוטי לשיחה על מיניות בתמורה ברשת.

סדנה: להגיד הרבה במעט: התאמת שפה, ויזואל ומסר בחינוך למיניות בעידן הדיגיטלי נעמה אליאס, סהר, Safeschool

כיצד אפשר להעביר מסרים מורכבים בחינוך למיניות באופן שמדבר אל ילדים ובני נוער בעולם של מסכים, קצב מהיר וקשב מוגבל? בסדנה הציגה נעמה אליאס סהר את האופן שבו ניתן להתאים את השפה, הוויזואל והחווייה הלימודית למציאות הדיגיטלית, כך שהתוכן יהיה נגיש, רלוונטי ומשמעותי – מבלי לוותר על העומק החינוכי.

במהלך ההרצאה הוצגה מערכת SafeSchool Analytics, המנגישה תכנים חינוכיים באמצעות חוויית למידה אינטראקטיבית ומותאמת גיל. נעמה הדגימה כיצד מסרי ליבה בחינוך למיניות – כמו הקשבה לקול הפנימי, הצבת גבולות, רצון והדדיות – יכולים ללוות את התלמידים והתלמידות לאורך שנות הלימוד באמצעות עקרון הספירליות: אותם רעיונות חוזרים בכל גיל, אך מתפתחים ומעמיקים בהתאם לשלב ההתפתחותי.

חלק מרכזי בהרצאה עסק בשימוש בבינה מלאכותית ככלי ליצירת משאבי הוראה חדשניים. נעמה הציגה את תהליך העבודה – מגיבוש הרעיון והמסרים החינוכיים, דרך תכנון עם כלי בינה מלאכותית, כתיבת פרומפטים, בדיקת התוצרים ושיפורם, ועד לפיתוח פעילות אינטראקטיבית חדשה. הדגש היה לא רק על הטכנולוגיה עצמה, אלא על האופן שבו היא יכולה לשרת חשיבה פדגוגית, יצירתיות והתאמה לקהל היעד. אחד מרגעי השיא הסדנה היה הצגת התוצר שנבנה בתהליך – "התסריט המיני", פעילות אינטראקטיבית שפותחה באמצעות [Base44](#). התוצר ממחיש כיצד ניתן להפוך רעיון חינוכי למשאב דיגיטלי עשיר, המעודד מעורבות, למידה והתנסות פעילה. לצד הצגת התהליך, הוזמן הקהל להתנסות בפעילות בעצמו באמצעות קישור לתוצר, והוצגו דוגמאות נוספות לפעילויות אינטראקטיביות בנושאי מיניות שפותחו בגישה דומה.

המסר המרכזי של ההרצאה היה ברור: בעידן הדיגיטלי לא די לחשוב מה אנחנו רוצים לומר – חשוב לא פחות לחשוב איך לומר זאת. התאמה של השפה, הוויזואל, הקצב ואופן ההשתתפות יכולה להפוך תכנים מורכבים לחוויית למידה משמעותית, רלוונטית ומעוררת מעורבות.

[להתנסות בתוצר "התסריט המיני"](#)

עד כאן להפעם, להתראות בכנס הבא!
עורכות: עתר רוזנפלד, ד"ר נטע ארנון שושני

